

Ο ΠΕΡΙΠΛΗΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΩ.

Ἐκ Ῥώμης.

Πυρκαϊά ἐξεβρῆγάη χθές τὴν νύκτα εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ ἁγίου Πέτρου πλησίον τοῦ Βατικάνου, καθ' ἣν ὄραν οἱ γέροντες καὶ τὰ παιδιά ἐτι κοιμῶνται, μόνον δὲ οἱ δυστυχεῖς καὶ αἱ μητέρες ἀγρυπνοῦσιν.

Οὐδέποτε ἴσως ἐμπρησμός ἐφάνη μανιωδέστερος· ὅτι ἐπαπειλεῖ νὰ πυρπολήσῃ ὅλην τὴν Ῥώμην, ἐκποδόμενος ἀπὸ σφοδρῶν ἀνέμων· ζοφερωτάτη δὲ νύξ ἔβλεπε τὴν θέαν τοῦ θλιβεροῦ τούτου συμβεβηκότος.

Νομίζω ὅτι εἰσέει βλέπω τὴν σκηνὴν τῆς τρισυλλίου ταύτης τραγωδίας, καὶ δεῖ ἀκούω τὸν ἔκτοπον τῶν καταπιπτότων κτιρίων, τὸν καρχασμὸν τῶν φλογῶν, τῶν ὀργάνων τὸν κτύπον, τὰς κραυγὰς τοῦ ὄχλου, καὶ τὴν βοὴν κινδυνευόντων ἀνθρώπων· αἱ δολοφοναὶ μάλιστα τῶν μητέρων, καθὼς καὶ τῶν παιδῶν αἱ κλαυθμηραὶ φωναὶ σπαράττουσιν ἀδιάσπαστα τὰ σπλάγγνα μου.

Ἀπῆλθον τὴν ἀπορράδα ἐκείνην ἐσπέραν εἰς τὰ πέριξ τοῦ Βατικάνου. Ἐπιστρέφων δὲ εἰς τὴν οἰκίαν μου ἔβλεπα ἐμθῆκα εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ ἁγίου Πέτρου ἔβλεπα φλόγας, αἱ ὁποῖαι πετόμεναι ἀπὸ τὰ ἀποτεταμέναι στέγη τῶν πτωχῶν ἀνεῖρπον ὡς πελώριοι κτιρία διὰ τῶν κίωνων μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς κορυφῆς τοῦ Βατικάνου.

Ἐμμενο ἐκστατικὸς ἐνώπιον τοιοῦτου γοεροῦ θεάματος δεῖξθαι εἴκοσι πόδας μακρὰν μου νέος τις καταζών γέροντα ἐπὶ τῶν ὤμων, καθὼς τὸν πατέρα τοῦ Ἀγγλίστην ὁ εὐσεβὴς Αἰνείας. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἀποσταχῆς ἦτο πατήρ καθὼς παρετήρησα ἀπὸ τῆν ἀποσταχῆν τοῦ υἱοῦ, μὴ τὸν τινάξῃ περιπατῶν ἀναρπαγῆς δὲ ἐξαίρτης ἐκ τῆς κλίνης του, ὅπου ἀνεκένετο, διεσώθη μὲν ἀπὸ τὸ πῦρ, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζεν οὔτε πού ἦτο, οὔτε πῶθεν ἤρχετο, οὔτε πού ἐπορεύετο, οὔτε ἐπὶ τέλους τί συνέβη. Ἐν τούτοις δὲ παιδίον μικρὸν ἀρρηγνέτο, ἔπειτα δὲ γραῖα τις σχεδὸν γυμνὴ ἔτρεχε ὑπὸ τῶν κτιρίων ἐξέρουσα τοῦ γέροντος τὰ ἐνδύματα.

Τούτων γινομένων εἶδον ἐκεῖ πλησίον καὶ ἄλλων ἄνθρωπων, οἱ δὲ ἐδῶκετο ἀπὸ τὰς περιστοιχούσας οὐτὸν φλόγας καὶ κρατούμενος μὲν ἀπὸ τὰς παρασιτάδας καὶ οὐκ ἀποστραφὴς θυρίδος, κρεμάμενος δὲ γυμνὸς εἰς τὸν τοῖχον ἔβλεπε νὰ εἶρη διὰ τῆς δράσεως τὸν ἦττον ἐπικίνδυνον· ὅταν ἐπὶ τοῦ ἰδάρου, ὅπου ἐσκόπευε νὰ πέσῃ!

Εἰς τὸ φῶς τῆς πυρκαϊᾶς κυρίως δύνανται τις νὰ εἶδῃ τὴν καρδίαν μητρός φιλοστόργου. Πῶς ἀπὸ τῆς ὕψους τοῦ δώματος γυνὴ τις προσέφερε πρὸς τὸν ἄνδρα τῆς κάτω ἰστάμενον τὸν καρπὸν τῆς συλλογῆς τῶν ἀγάπης! Ἡ ἀθλία προχρῆται, προσκυπτέ, ὅταν εἶναι ἐπὶ μᾶλλον, τὸ δὲ παιδίον ἐφάνετο ποτὲ μὲν ἐπὶ τὸν μαστὸν, ποτὲ δὲ εἰς τὰς ἀγκάλας, ἢ εἰς τὰ

χαίλη τῆς γυναικὸς πρόσφύμενον! τέλος μεταξὺ τῶν ἠεωγμένων βραχιόνων τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρός κοιμῶμενον τὸ βρέφος εἰς τὴν κοιτίδα του. . . . ἀλλ' εἰς τὸ ἀξιοδάκρυτον θέαμα τοῦτο ἀπέστρεψα μετὰ φρίκης τὸ πρόσωπόν μου καὶ ἔφυγον διὰ νὰ μὴ βλέπω πλέον.

Διαβάς δὲ τὴν πλατεῖαν ἐπήνητα φεύγουσαν ἀπὸ καταναλωθέντα οἶκον καὶ κλαίουσαν, κρατοῦσαν δὲ διὰ τῆς χειρὸς ἐμπροσθέν της δύο γυμνὰ παιδιά ἄλλην τὴν ἑκαταετησίαν γυναῖκα, ὑψηλὴν τὸ ἀνάστημα, εὐπάρκον καὶ μεγαλοπρεπῆ. Ἐκ δὲ τῶν παιδίων τὸ μικρότερον βλέπων ὀρμηνοῦσαν τὴν μητέρα του ἔκλαιε καὶ αὐτὸ, ἢ δὲ εὐειδῆς ἀδελφῆ του τρέμουσα ἀπὸ τὸ ὕψος ἐδοκίμαζε νὰ περιβάλλῃ καὶ καλύψῃ μάλιστα τὸ τρυφερόν καὶ περικυλλῆσεν σῶμά της διὰ τῶν κοσμίμων χειρῶν της· ὡς ἀθλία μητὴρ! εἶχεν ἀπωλέσει ἤδη ἕν παιδίον! διὰ τοῦτο κρατοῦσα τὰ δύο ὠλόλυζεν ἀπαρηγόρητα, ἔτρεχε δὲ καὶ ἐκόπτετο ὡς μανιακῆ!

Ἐν τούτοις ἡ πόλις ὅλη ἤγετο ἄνω καὶ κάτω ὡς ἐκ βάρων σχεδὸν ἀνάστατος· γέροντες δὲ καὶ παιδιά, ἱερεῖς καὶ στρατιῶται, πλούσιοι καὶ πτωχοὶ ἐπεσφωρέοντο πανταχόθεν συναθροίζομενοι, ἢ ἐκινουνοῦτο ὡς κύματα ἔσθεν κακεῖθεν ὑπὸ τῆς ἀνεμοζάλης φερόμενα. Οἱ μὲν ἐμβαίνουσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Πέτρου, οἱ δὲ ἐξέρχονται, ἄλλοι δὲ συναθροόμενοι, κρημνίζονται· πλησίον μου. Τότε μετεκομίσθη ἐπὶ μαχαίρων διεσφωμένων καὶ νεάνις λυποθυμούσα! πόσον ἦτο ὠραία! ἡ αὐγὴ τοῦ πυρὸς ἔλαμπεν εἰς τὸ ὄχρον αὐτῆς μέτωπον, τὰ δὲ δάκρυα, τὰ ὁποῖα ἔβριον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της, ἐφάνεοντο ὡς δρόσου σταγόνες εἰς τὰς ἀπαλὰς παραειᾶς της.

Ἐν μέσῳ τῆς κοινῆς ἀμχανίας, ὅτε ἡ θεήλατος ἐπήρεια αὐτῆ τοῦ προστυχῆν ἐπεπέμετο, ἔβασκε δὲ ὑπὸ τὰς οἰκίας. μὲ ἐτρόμαξε μάλιστα ἐκ διαλειμματικῶν ἐπαναλαμβανομένη ἡ σιωπὴ τοῦ ἀνέμου· διότι τότε ἤκούοντο καὶ ἀντήχουν παντοῦ πνιγμένοι καὶ βαθεῖς στεναγμοί, ὁ βρόμος τοῦ πυρὸς καταβιβρώσκοντος πάντων τὴν μεταξὺ ὕλην, ὁ κρότος τῶν κρημνιζομένων κτιρίων καὶ ὁ κλαυθμὸς τῶν γυναικῶν.

Αἰρηθῆναι δὲ τότε ἐνεφανίσθη σταυρὸς εἰς θυρίδα τοῦ Βατικάνου πλησίον τῆς πυρκαϊᾶς καὶ ἱερεῖς ἐκινουνοῦντο προηγούμενοι ἐν στολῇ τοῦ Ποντίφικου. Εὐθὺς δὲ τὸ πλῆθος γονυκλιτῆταν ἀλλάλαξε, μυριάδες ὁμμάτων δακρυόντων ἀπέβλεπον εἰς αὐτὸν, μυριάδες δὲ χειρῶν ἱκετιδῶν ὑψώθησαν εἰς τὸν ἀέρα, φωναὶ γοιραὶ καὶ δεήσεις ἤκούοντο. ὁ δὲ πάπας ἀνείστας εἰς τὸν οὐρανὸν προσήχετο· κατὰ τοῦτο δὲ τὸν ἐμψύθη ἕν τῶ ἄμα καὶ ὁ λαός· ὥστε ἡ πάνδημος αὕτη λιτανεία ὁ ἀνεμος καὶ ἡ πυρκαϊὰ ἀπέτελουν ἀνῆκουστόν τινα καὶ παραδόξον συμφάνην.

Ἀλλὰ πῶς νὰ ζωγραφίσω διὰ τῶν λόγων ὅ,τι τότε προσεβλεπε τοῦ ὀφθαλμοῦ μου;

Εἰς μίαν ἐκ τῶν ἄνω θαυμίδων τῆς ἐκκλησίας ἐσταμένη μόνῃ ἄλλῃ μητῆρ ἔβη διὰ τῶν χειρῶν της τὰς χεῖρας τοῦ παιδίου της καὶ τὰς διευθετεῖ ὡς ἐπὶ προσευχῆς! ὅπισθεν δ' αὐτῆς νέα τις παρθένος ἔχουσα λευομένην τὴν κόμην καὶ δακρυβροῦσα ἐξέτεινε παθητικῶς τὰς χεῖρας πρὸς τὸν μέγαν ἀρχιερέα, ἐν ᾧ